

Opas kuntakohtaisen vanhempainyhdistyksen toimijalle

Suomen Vanhempainliitto 2021

Sisällysluettelo

1.	KUNTAKOHTAISEN VANHEMPAINTOIMINNAN TAUSTAA	3
<hr/>		
2.	MONTA TAPAA KUNNAN JA VANHEMPAIN- TOIMIJOIDEN VUOROPUHELULLE	4
2.1.	Toiminnan aloittaminen	5
2.2.	Yhteistyössä voidaan hyödyntää erilaisia toimintamalleja	6
<hr/>		
3.	YHDISTYSTOIMINNAN PERUSRAKENTEET KUNTOON	6
3.1.	Yhdistyksen säännöt ja hallinto	7
3.2.	Suunnitelmallinen ja hyvin dokumentoitu toiminta	8
3.3.	Yhteydenpito jäsenyhdistyksiin ja jäseniin	8
3.4.	Viestintä	9
<hr/>		
4.	KUNTAKOHTAISEN VANHEMPAINYHDISTYKSEN RAHOITUSMAHDOLLISUUKSIA	11
4.1.	Rahoitusmahdollisuudet ja verotus	11
4.2.	Jäsenjärjestöavustus	11
4.3.	Työntekijän palkkaaminen ja työsuhde	12
<hr/>		
5.	YHTEISTYÖLLE LÖYTYY USEITA TARTTUMAPINTOJA	13
5.1.	Kunnan suunnitelmat ja yhteistyöhön velvoittavat dokumentit	13
5.2.	Lapsivaikutusten arviointi	15
5.3.	Tutkittua tietoa toiminnan tueksi	15
	• Tea-viisari	15
	• Sotkanet ja Hyvinvointikompassi	15
	• Sähköinen hyvinvointikertomus	15
	• Kouluterveyskysely	15
	• Opetushallinnon tietopalvelu	16
	• Vanhempien barometri	16
5.4.	Esimerkkejä kunnan ja vanhempaintoimijoiden yhteistyötä	17
<hr/>		
6.	TOIMINNAN ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN	18
6.1.	Kuntakohtaisen vanhempainyhdistyksen laatutavoitteet 1	18
6.2.	Palautteen kerääminen ja itsearviointi	19
<hr/>		
7.	VANHEMPAINLIITTO KUNTAKOHTAISEN VANHEMPAINTOIMINNAN TUKENA	19

”Tarkoituksena on aikaansaada positiivinen, kannustava ja kehittävä kumppanuus kunnan kanssa.”

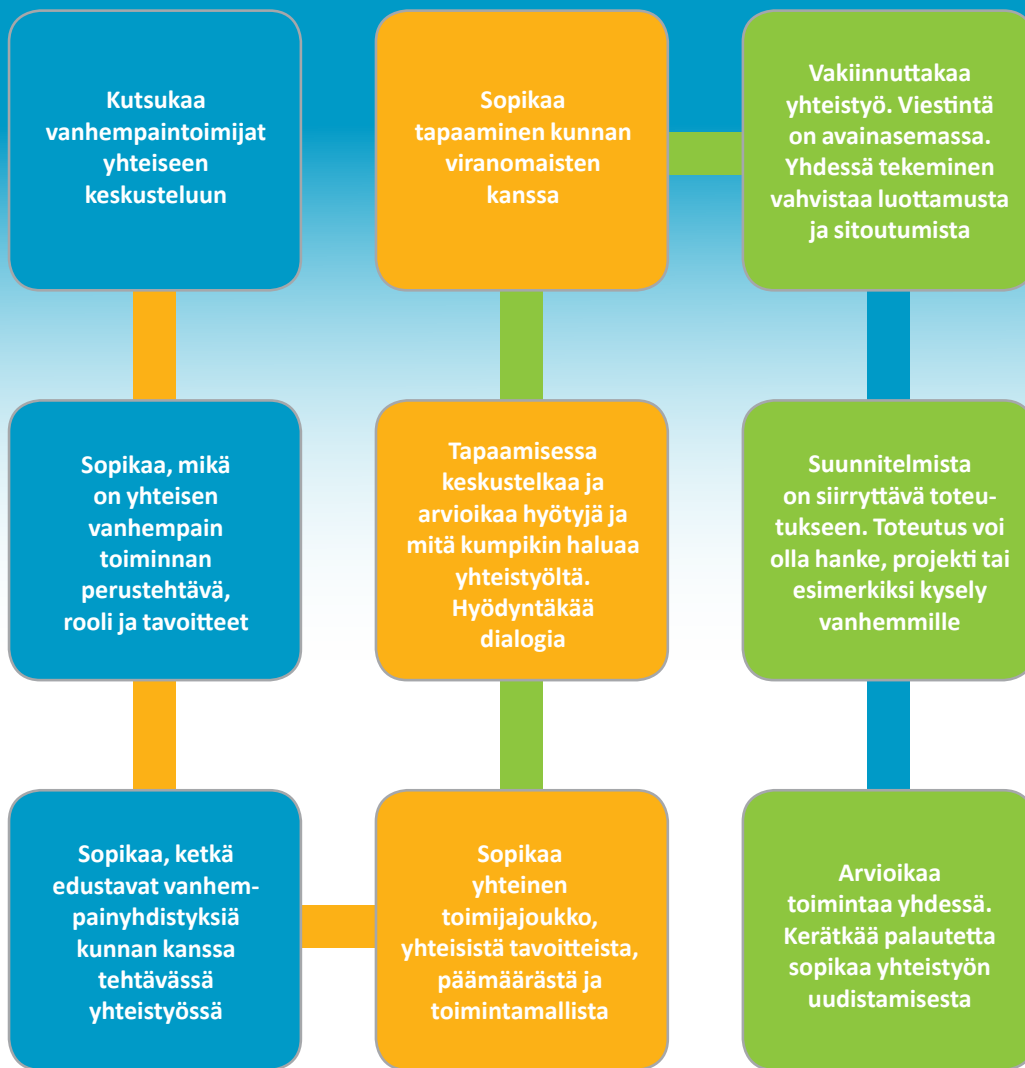
1. KUNTAKOHTAISEN VANHEMPAINTOIMINNAN TAUSTAA

Vanhemmilla on paras kokemustieto lastensa ja perheensä hyvinvoinnista. Vanhempaintoiminnan kautta tätä tietoa voidaan hyödyntää kodin ja koulun/päiväkodin/oppilaitoksen yhteistyön ja perheystävällisen kunnan kehittämiseen. Kuntakohtainen vanhempaintoiminta tuo vanhempien näkökulmaa varhaiskasvatukseen, koulun ja muiden lapsiperheiden palveluiden kehittämiseen. Se luo rakenteet vanhempien osallisuudelle ja vaikuttamiselle ja vahvistaa vanhempien verkostoitumista ja yhdessä toimimista. Vanhempien kokemuseräinen ja arkilähtöinen tieto kannattaa hyödyntää kunnallisen päätöksenteon ja kehittämisen tukena.

Kuntakohtaiset vanhempainyhdistykset koordinoivat eri kouluissa ja päiväkodeissa toimivien vanhempainyhdistysten toimintaa omalla alueellaan. Yhdistykset vaikuttavat toiminnallaan lasten ja nuorten hyvinvointiin kuntatasolla, sekä edistävät vanhempien ja lasten vaikuttamismahdollisuuksia ja osallisuutta kotipaikkakunnallaan. Kuntakohtaisen vanhempainyhdistyksen jäseniksi voivat liittyä, yhdistyksen säännöistä riippuen, koulujen ja päiväkotien vanhempainyhdistykset sekä yksittäiset vanhemmat.

Vanhempainliitto on luonut mallin helpottamaan kuntakohtaisen vanhempaintoiminnan syntymistä. Malli luotiin aiemman alueyhdistystoiminnan pohjalta. Mallin tarkoituksena on aikaansaada positiivinen, kannustava ja kehittävä kumppanuus kunnan kanssa. Yhteistyö perustuu luottamukseen, vuorovaikutukseen ja aitoon osallisuuden kokemukseen. Toimintamallin avulla paikalliset vanhempainyhdistykset voivat perustaa kuntakohtaisen vanhempainyhdistyksen ja luoda yhdessä kunnan kanssa rakenteen yhteistyölle. Yhteistyö voi olla yksittäisiä tapaamisia, vanhempainfoorumi tai syventyä myöhemmin kumppanuudeksi. Olemassa olevat kuntakohtaiset vanhempainyhdistykset voivat mallin avulla kehittää omaa toimintaansa parantaakseen yhteistyötään kunnan kanssa.

Kuntakohtaisen yhdistyksen ja kunnan yhteistyön aloittamisen vaiheet

2. MONTA TAPAA KUNNAN JA VANHEMPAINOIMIJOIDEN VUOROPUHELULLE

Kodin ja kasvatusyhteisön yhteistyö on itsestään selvä osa päiväkotien ja koulujen toimintaa. Sen merkitystä painotetaan vahvasti varhaiskasvatusta ja koulutusta koskevassa lainsäädännössä. Kodin ja kasvatusyhteisön yhteistyön keskeiset periaatteet kuvataan varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa. Näiden asiakirjojen pohjalta kunnissa laaditaan paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma ja opetussuunnitelma, joissa täsmennetään myös kotien kanssa tehtävän yhteistyön keskeiset tavoitteet ja käytännön toteutus. Uutena yhdistyksen jäsenenä on hyvä ymmärtää yhteistyön merkitys, sekä vanhempainyhdistyksen rooli osana päiväkodin, koulun tai oppilaitoksen arkea.

2.1. Toiminnan aloittaminen

1

KUTSUKAA VANHEMPAIN- TOIMIJIAT YHTEEN

Kutsukaa vanhemmat koolle avoimeen keskustelutilaisuuteen yhteisen vanhempaintoiminnan aloittamisesta. Kutsujana voi toimia kuka tahansa vanhempaintoimijoista. Parhaiten vanhempaintoimijat tavoittaa soittamalla. Henkilökohtainen kutsu tai pyyntö on aina vaikuttavin. Kutsukaa myös kunnan viranomaiset mukaan ensimmäiseen tapaamiseen. Avoimuus rakentaa luottamusta heti alusta alkaen.

2

SOPIKAA TAPAAMISET KUNNAN VIRANOMAISTEN KANSSA

Arvioikaa tapaamisissa yhteistyöllä saavutettavia hyötyjä ja pohtikaa mitä osapuolet yhteistyöltä odottavat. Hyödyntäkää tunnustelevissa keskusteluissa dialogisia toimintamalleja (esimerkiksi Erätauko-keskustelu). Kun yhteinen ymmärrys on löytynyt, on helpompaa sopia yhteistoiminnan tavoitteista, päämäärästä ja toimintamallista. Muodostakaa yhteinen toimijajoukko, eli sopikaa ketkä yhteistoimintaa toteuttavat.

3

KÄYNNISTÄKÄÄ TOIMINTA

Yhteistyössä toiminnan syventämiseen vaaditaan vilpittöntä halua kuunnella, halua olla aktiivisesti mukana, vuorovaikutustaitoja ja aikaa. Laatikaa toimintasuunnitelma tai vuosikello yhteisistä tapaamisista ja toimenpiteistä kunnan kanssa. Yhteistyö perustuu toimivaan ja avoimeen viestintään. Viestinnän tavoitteista ja keinoista on sovittava yhteisesti. On tärkeää, että kaikki sitoutuvat viestimään.

Hyvästä suunnitelmasta siirrytään toteutukseen. Toteutus voi olla hanke, projekti tai tiettyyn teemaan kohdistuva toimenpide, esimerkiksi ajankohtaiseen teemaan liittyvä kysely vanhemmille.

4

ARVIOIKAA TOIMINTA

Käykää yhdessä läpi ja kirjatkaa ylös yhteistyöhön liittyvät positiiviset ja negatiiviset palautteet sekä kokemukset. Sopikaa kumppanuuden jatkamisesta, yhteistyön toimintatapojen muuttamisesta sekä uudistamisesta.

”Onnistumisen edellytyksenä on, että vanhempainoimijoille ja kunnan viranomaisille muodostuu yhteinen näkemys tavoitteista.”

2.2. Yhteistyössä voidaan hyödyntää erilaisia toimintamalleja

Yhteistyön tarkoituksena on tarjota kunnalle kanava mahdollistaa vanhempien osallistuminen ja kuulla heitä kodin ja koulun / päiväkodin/ oppilaitoksen yhteistyössä sekä perheitä ja lapsia koskeissa asioissa. Vanhemmat puolestaan saavat kanavan tuoda esille asioita, joita voidaan yhdessä viranomaisten kanssa kehittää. Yhteistyön tarkoitus on myös vahvistaa vanhempainoimijoiden vertaistoimintaa. Yhteistyö voi olla yksittäisiä tapaamisia, vanhempainfoorumi tai se voi syventyä myöhemmin kumppanuudeksi. Onnistumisen edellytyksenä on, että vanhempainoimijoille ja kunnan viranomaisille muodostuu yhteinen näkemys tavoitteista. Tärkeää on myös, että molempien kokemukset toiminnan hyödyistä ovat myönteisiä.

Yhteistoiminta on vuorovaikutusta; tiedon vaihtoa, oppimista sekä voimien yhdistämistä. Kaikilla osapuolilla on oltava tieto siitä, mistä aihealueista puhutaan ja mikä on kenenkin rooli toiminnan tasolla. Koska kunnat ovat kooltaan ja toiminnoiltaan hyvin erilaisia, on järkevää muokata ja soveltaa toimintamalleja paikallisen tarpeen mukaan.

Kevyt malli:

Kevyin tapa aloittaa yhteistyö kunnan kanssa ovat tapaamiset. Tapaamisia voi olla satunnaisesti muutamia kertoja vuodessa, kun käsiteltäviä asioita ilmenee. Yhteistyössä tulee kiinnittää erityisesti huomiota koollekutsujan aktiivisuuteen, jotta toiminta jatkuu myös ensimmäisen tapaamisen jälkeen. Kutsujana toimii yleensä kunta.

Vanhempainoimijoiden ei tämän kaltaisessa yhteistyössä tarvitse rekisteröityä yhdistykseksi. Suositeltavaa on, että toimijat tapaavat toisiaan ja sopivat yhteisistä tavoista koota ajatuksia ja kommentteja vanhemmilta. Tapaamisissa voi olla mukana halukkaat kaikista kunnan vanhempainyhdistyksistä tai yhteisesti vanhempien keskuudessa sovitut edustajat.

Verkostomalli:

Verkosto tai foorumi on askel rakenteelliseen yhteistyöhön kunnan kanssa. Verkoston parhaita puolia on ymmärryksen lisääntyminen. Verkosto tapaa säännöllisesti. Verkostomaisessa toimintamallissa vanhempainyhdistykset muodostavat yhteisen toimijajoukon ja sopivat yhdessä edustajat tapaamisiin kunnan viranomaisten kanssa. Jos verkosto on kasvussa kovin suureksi eli kunnassa on monta vanhempainyhdistystä, toimintaa voi helpottaa kuntakohtaisen vanhempainyhdistyksen perustaminen, joka koordinoi eri kouluissa ja päiväkodeissa toimivien vanhempainyhdistysten toimintaa alueellaan.

Verkostossa toimivien vanhempaintoimijoiden on tärkeää tavata kaikkien alueella toimivien vanhempainyhdistysten edustajia, jotta vanhempien ajatukset ja kommentit saadaan mukaan. Verkoston toimintaa koordinoidaan yleensä kunnan toimesta. Tapaamiset on hyvä kirjata yhteiseen vuosittaiseen toimintasuunnitelmaan tai vuosikelloon.

Kumppanuusmalli:

Tavoiteltavin muoto yhteistoiminnalle on kumppanuus. Se muodostuu luottamuksesta ja vastavuoroisuudesta. Vanhempaintoimijoiden on tässä mallissa tärkeää koota toimijat kuntakohtaiseksi vanhempainyhdistykseksi. Kumppanuuden myötä opitaan uutta ja muodostetaan laajempaa ymmärrystä tarpeista ja toiminnasta. Kumppanuuden onnistumisen perustana ovat yhteiset arvot, yhteinen päämäärä ja hyödyt. Kumppanuus vaatii erityisesti sitoutumista, resursseja ja osallistumista molemmilta osapuolilta. Yhteistyö voi olla ruohonjuuritason toimia, tiedonvaihtoa, voimien yhdistämistä tai kehittämiskulttuuria.

3. YHDISTYSTOIMINNAN PERUSRAKENTEET KUNTOON

3.1. Yhdistyksen säännöt ja hallinto

Vanhempainliitto suosittelee käyttämään vanhempainyhdistystä perustettaessa tai yhdistyksen sääntöjä muuttaessa liiton ennakkotarkastettamia Kasvatusyhteisön vanhempainyhdistyksen mallisääntöjä (ennakkotarkastettu 24.1.2020). Kuntakohtaisille vanhempainyhdistyksille on tehty omat mallisäännöt, joista löytyy kaksi eri vaihtoehtoa; mallisääntöjen ensimmäisessä versiossa hallituksen puheenjohtaja ja jäsenet valitaan vuodeksi ja toisessa vaihtoehdossa kahden vuoden toimikaudeksi. Toimikauden pituus on aina vuosikokousten välinen aika. Säännöissä mainitaan myös, ketkä voivat olla yhdistyksen jäseniä. Mallisäännöissä kuntakohtaisen vanhempainyhdistyksen jäseniksi voivat liittyä kunnan kouluissa ja päiväkodeissa toimivat vanhempainyhdistykset sekä yksittäiset vanhemmat.

[Vanhempainyhdistyksen mallisäännöt](#) (Vanhempainliitto.fi)

Yhdistyksen asioista päättää yhdistyksen kokous eli vuosikokous. Yhdistyksen kokoukseen kutsutaan kaikki yhdistyksen jäsenet sääntöjen määräämällä tavalla. Vuosittain pidetään ainakin yksi yhdistyksen kokous, jossa vahvistetaan tilinpäätös ja myönnetään hallitukselle vastuuvapaus. Lisäksi valitaan puheenjohtaja, hallituksen jäsenet, toiminnantarkastajat sekä muut yhdistyksen säännöissä mainitut henkilöt. Hallitus kutsuu kokouksen koolle ja huolehtii kutsun toimittamisesta ajoissa kaikille jäsenille sääntöjen ja yhdistyslain määräämällä tavalla. Hallitus laatii kokouksen esityslistan ja valmistele edellisen kauden tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sekä esitykset toimintasuunnitelmasta ja talousarviosta uudelle kaudelle.

Yhdistyksen asioita hoitaa vuosikokouksessa valittu hallitus huolellisesti lain, yhdistyksen sääntöjen ja vuosikokouksen päätösten mukaisesti. Hallituksen tehtävä on toteuttaa ja kehittää yhdistyksen toimintaa, edustaa yhdistystä, hoitaa sen taloutta, valmistella ja kutsua koolle vuosikokous, ylläpitää jäsenrekisteriä ja hyväksyä uudet jäsenet. Yhdistyslain mukaan hallituksessa tulee olla vähintään kolme jäsentä. Vanhempainliiton mallisäännöissä hallituksen koko voi vaihdella 4–12 henkilöön. Hallituksen jäsenen ei tarvitse olla yhdistyksen jäsen. Kuntakohtaisissa vanhempainyhdistyksissä hallitukseen ei voida valita yhdistyksiä, vaan valittavaksi tulee ns. luonnollinen henkilö eli ihminen.

Hallitusta johtaa puheenjohtaja, jolla on keskeinen rooli vanhempainyhdistyksen toimintakulttuurin rakentamisessa. Hallituksen järjestäytymiskokouksessa valitaan varapuheenjohtaja, sihteeri, rahastonhoitaja ja muut tarvittavat henkilöt. Hallitus voi asettaa erikseen määrittelemiään tehtäviä varten toimikuntia ja jaostoja, jotka ovat vastuussa toiminnastaan hallitukselle. Kuntakohtaisissa yhdistyksissä löytyy esimerkiksi sisäilmatyöryhmien tai liikenneturvallisuusryhmien vastaavia. Tarkemmin yhdistystoiminnan perusrakenteista voi lukea Vanhempainyhdistyksen [käsikirjasta](#) (vanhempainliitto.fi).

3.2. Suunnitelmallinen ja hyvin dokumentoitu toiminta

Toimintasuunnitelma ohjaa yhdistyksen toimintaa vuoden aikana. Toimintasuunnitelman laatimisesta vastaa hallitus ja sen hyväksyy yhdistyksen sääntömääräinen kokous. Toimintasuunnitelmaan kirjataan seuraavan toimintavuoden tavoitteet ja keinot, joilla tavoitteisiin pyritään. Myös yhdistyksen vakiintuneet toiminnot kirjataan suunnitelmaan. Yhdistys voi luoda oman vuosikalenterin tai vuosikellon, johon merkitään tapahtumat ja säännöllisesti hoidettavat asiat. Toimintasuunnitelmaa laadittaessa on hyvä tutustua myös erilaisiin kunnan suunnitelmiin ja tapahtumiin. Hyvä toimintasuunnitelma kuvaa selkeästi yhdistyksen toiminnan rakenteita ja sisältöjä.

Toimintasuunnitelman kanssa rinnakkain laaditaan seuraavan toimintakauden talousarvio. Yhdistyksen talousarvio on yhtä tilikautta (12 kuukautta) koskeva tulo- ja menoarvio. Yhdistyksen tilikausi määritellään yhdistyksen säännöissä. Kuntakohtaisella vanhempainyhdistyksellä tilikausi on yleensä sama kuin kalenterivuosi.

Kuntakohtaisen vanhempainyhdistyksen keskeisintä toimintaa on vaikuttaminen. Lue lisää vanhempainliiton [vaikuttamisoppaasta](#) (vanhempainliitto.fi).

3.3. Yhteydenpito jäsenyhdistyksiin ja jäseniin

Kuntakohtaiset vanhempainyhdistykset koordinoivat eri koulujen ja päiväkotien vanhempainyhdistysten toimintaa alueellaan. Kuntakohtaisen yhdistyksen onkin tärkeää tavata kaikkien alueella toimivien vanhempainyhdistysten edustajia, jotta vanhempien ajatuksia ja toiveita saadaan kartoitettua monipuolisesti. Jokainen vanhempi voi tuoda toimintaan omat näkökulmat, mutta vanhempainyhdistyksen on tärkeä muodostaa oma yhteinen näkemys aiheesta, jossa esitetään yhdistyksen mielipide henkilökohtaisten näkemysten sijaan. Yhte-

”Vanhempainyhdistyksen kannattaa laatia viestintäsuunnitelma osaksi yhdistyksen vuosikelloa”

ydenpito jäsenyhdistyksiin on tärkeää myös siksi, että kaikilla osapuolilla on tieto siitä, mistä aihealueista puhutaan ja mikä on kenenkin osapuolen rooli yhteisiä tavoitteita rakentaessa ja toteutettaessa.

3.4. Viestintä

Viestintää suunniteltaessa on syytä tarkistaa ensin, että perusasiat ovat kunnossa. Mitä viestinnän kanavia yhdistys käyttää? Löytyvätkö yhdistyksen ajantasaiset yhteystiedot helposti kaikista viestinnän kanavista? Onko tiedot muistettu päivittää säännöllisesti myös Vanhempainliittoon sekä Patentti- ja rekisterihallitukseen, etenkin kun yhdistyksen hallituksessa henkilöt vaihtuvat?

Vanhempainyhdistyksen kannattaa laatia viestintäsuunnitelma osaksi yhdistyksen vuosikelloa, sekä tarvittaessa tehdä oma suunnitelmansa myös jokaiselle yksittäiselle tapahtumalle tai kampanjalle. Vanhempainliiton materiaali on hyvä valjastaa viestinnän tueksi.

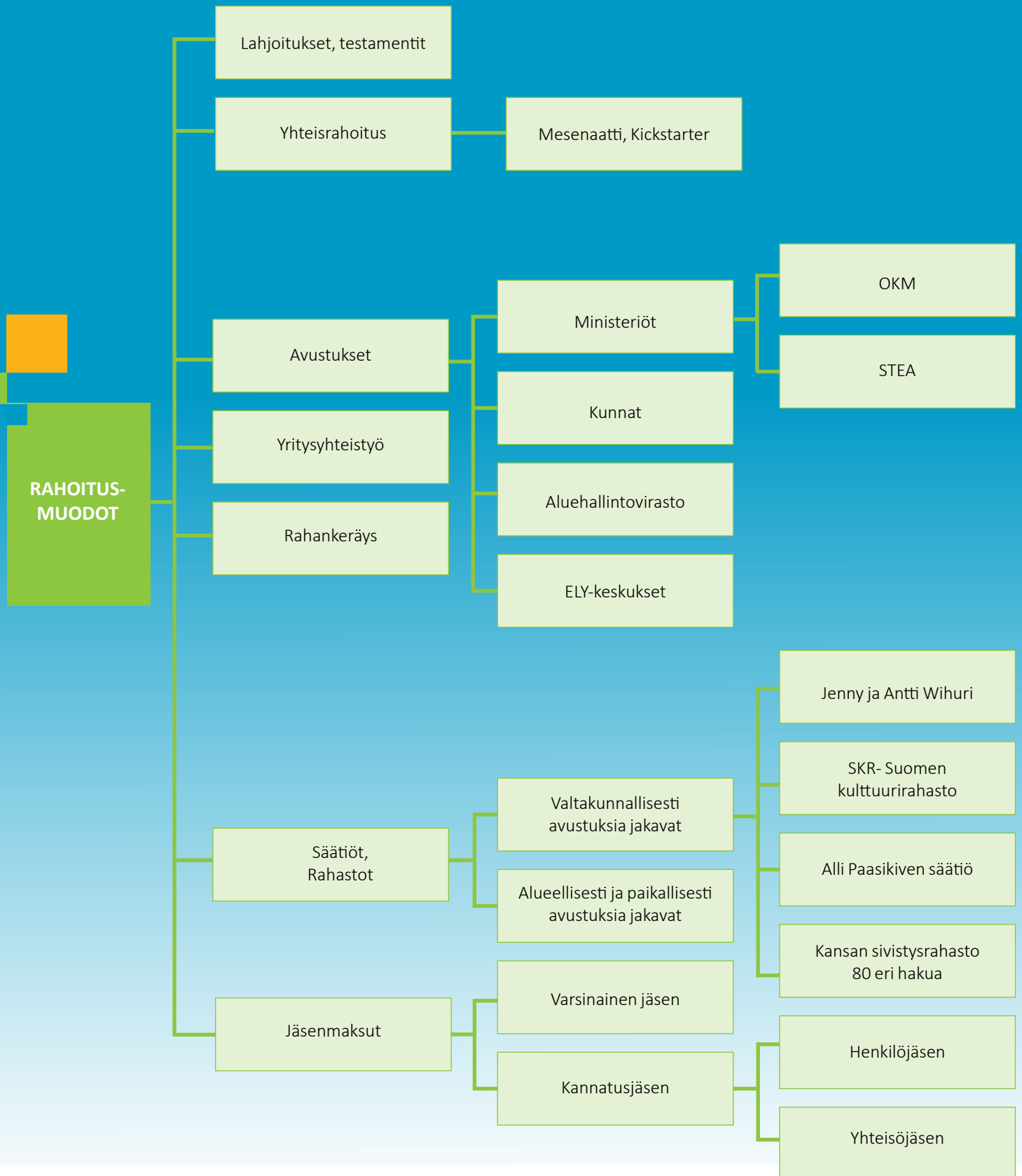
Kuntakohtaisissa yhdistyksissä suhteet kunnan virkakoneistoon ovat tärkeitä, jotta vanhempien ääni saadaan mukaan perheitä koskevan päätöksenteon valmisteluun. Kunnan kanssa on hyvä sopia myös keskinäisen viestinnän keinoista ja kanavista, jotta vuoropuhelu on sujuvaa.

Kun halutaan ottaa kantaa lasten, nuorten ja perheiden kannalta tärkeisiin asioihin, on hyvä kartoittaa kannanoton tueksi myös vanhempien ja lasten ajatuksia. Yhdistyksen nimissä laaditulle tiedotteelle tai kannanotolle tulee olla hallituksen hyväksyntä ja siitä on hyvä olla maininta hallituksen kokouspöytäkirjassa.

Yhdistyksen kannattaa luoda toimivat suhteet myös paikalliseen mediaan ja tarjota heille valmiita juttuja tapahtumista ja toiminnasta sekä kannanottoja ja vieraskynäkirjoituksia lapsiperheisiin, varhaiskasvatukseen ja opetukseen liittyvistä aiheista. Toimituksiin kannattaa lähettää myös ennakkotietoa ja kutsu, kun järjestetään tapahtumia päiväkodissa, koulussa tai kunnassa.

Vanhempaintoiminnassa voidaan tavallisesti viestiä ketterästi ja vapaamuotoisesti erilaisissa somekanavissa, joiden kautta vanhemmat tavoitetaan parhaiten. Someviestintä vaatii läsnäoloa ja tilannetajua. Somekanavissa voi syntyä myös negatiivista keskustelua, johon on syytä varautua. Somekeskustelua varten kannattaa laatia selkeät pelisäännöt, joissa kannustetaan rakentavaan ja toista kunnioittavaan keskusteluun.

Kuntakohtaisen vanhempainyhdistyksen rahoitusmahdollisuuksia

4. KUNTAKOHTAISEN VANHEMPAINYHDISTYKSEN RAHOITUSMAHDOLLISUUKSIA

4.1. Rahoitusmahdollisuudet ja verotus

Varainhankinta on yhdistysten toiminnan yksi peruskivistä. Varainhankintaan katsotaan yleensä kuuluvat jäsenmaksut, lahjoitukset, myyjäiset, arpajaiset, keräykset tai yritys yhteistyö. Yhdistykset voivat halutessaan hakea avustuksia mm. kunnalta, säätiöiltä, ministeriöstä tai rahastoista. Kuntakohtaisissa vanhempainyhdistyksissä avustukset ja esimerkiksi yrityksiltä saadut kannatusjäsenmaksut toimivat usein rahoitus pohjana, mutta muitakin mahdollisuuksia on.

Suurin osa vanhempainyhdistyksistä on ns. yleishyödyllisiä, eli yhdistys on verovelvollinen vain saamastaan elinkeinotulosta ja kiinteistötulosta ja muut tulot ovat sille verovapaita. Yleishyödyllisen yhdistyksen toiminnan pääpainopiste tulee olla sääntöjen mukaisessa toiminnassa. Elinkeino toimintaa voidaan harjoittaa, mutta sen tulisi jollain tavoin olla alisteista yleishyödylliseen toimintaan. Yleishyödyllinen yhdistys ei ole arvonlisäverovelvollinen sellaista toiminnasta, joka liittyy yleishyödylliseen tarkoitukseen. Yleishyödyllinenkin yhdistys on kuitenkin alv-verovelvollinen tietyistä toiminnoista, joista tarkempaa tietoa löytyy [verottajan verkkosivuilta](#) (vero.fi).

4.2. Jäsenjärjestöavustus

Vanhempainliitto voi myöntää kuntakohtaisille vanhempainyhdistyksille jäsenjärjestöavustusta STEA:n myöntämästä erillisestä kohdennetusta toiminta-avustuksesta. STM vahvistaa liiton saaman avustussumman vuosittain helmikuussa ja jaettavana oleva summa voi vaihdella. Myönnettävä avustus on toiminta-avustusta kuntakohtaisen vanhempainyhdistyksen toimintasuunnitelman mukaiseen toimintaan. Avustuksen suuruus on yhdistyksen koosta ja toiminnasta riippuen ollut 500–2500 euroa ja sen tarkoituksena on kehittää ja vahvistaa kuntakohtaisten vanhempainyhdistysten toimintaedellytyksiä. Hyväksyttäväksi menoksi katsotaan toiminnan kannalta tarpeelliset ja määrältään kohtuulliset menot.

Avustusta voi käyttää vain siihen tarkoitukseen, johon se on myönnetty. Avustettavaa toimintaa ja sen toteutumista tulee pystyä seuraamaan ja arvioimaan tavoitteisiin nähden. Hakijalta ei edellytetä omavastuusuutta. Avustukset ovat vuosisidonnaisia, eli avustus on käytettävä myöntämivuoden aikana.

Avustuksen siirrosta laaditaan siirtosopimus, jossa avustusta saava yhdistys sitoutuu noudattamaan avustuksen käyttöön liittyviä ehtoja. Myönnetty avustus voidaan periä takaisin, jos avustuksen saaja ei noudata annettuja ohjeita. Avustusta ei myönnetä vanhempainyhdistyksille, jotka jo saavat suoraan erillistä STEA:n avustusta, eikä sillä voi kattaa toisen rahoittajan avustuksesta syntyvää alijäämää.

Avustusta ei myönnetä toimintakustannuksiin, jotka syntyvät toiminnasta, joka kuuluu kunnan, valtion tai muun viranomaisen yleisen tai erityisen järjestämistä vastuun piiriin tai kustannuksiin, jotka syntyvät toiminnasta, joka lakisääteisesti tai muutoin ilmeisesti kuuluu kirkon tai muun uskonnollisen yhdyskunnan järjestämistä vastuulle. Avustusta ei myöskään saa käyttää stipendeihin, henkilöstön palkkoihin tai kokouspalkkioihin, rahana tai lahja- tai ostokortteina annettuihin lahjoihin, tulo- tai varainhankinnan menoihin tai myytävien palvelujen tuottamiseen. Avustusta ei voi käyttää Vanhempainliiton tilaisuuksien osallistuvien matkakustannuksiin tai vuosijuhlien/juhlavuosien kulujen kattamiseen.

”Pienenkin järjestön työntekijää koskevat samat säännökset ja työelämän pelisäännöt kuin mitä tahansa muutakin työsuhdetta.”

4.3. Työntekijän palkkaaminen ja työsuhde

Henkilön palkkaaminen vaatii usein ison taloudellisen panostuksen. Varainhankinnalla voidaan harvoin kerätä riittävää määrää palkatun henkilöstön rahoittamiseksi, mutta tähän on haettavissa julkista rahaa esim. STEAlta.

Pienenkin järjestön työntekijää koskevat samat säännökset ja työelämän pelisäännöt kuin mitä tahansa muutakin työsuhdetta. Työsuhteeseen on sovellettava alan työehtosopimusta (Vanhempainliitossa noudatetaan sosiaalialan järjestöjen työehtosopimusta), jos alalla on voimassa ns. yleissitova työehtosopimus tai työnantaja on jäsenenä työehtosopimuksen solmineessa työnantajanjärjestössä.

Työnantajan tärkeimmät velvollisuudet koskevat työolojen asianmukaista järjestämistä ja palkanmaksuvelvollisuutta. Työnantaja on vastuussa työntekijän toiminnasta. Työntekijällä on velvollisuus tehdä työnsä huolellisesti ja noudattaa työnantajan ohjeita. Työnantajan velvollisuutena on huolehtia myös työntekijän eläkelain mukaiset vähimmäisvaatimukset (vähintään kuukauden kestänyt työsuhde tai jos palkka ylittää TyEl-rajaa). Työnantajan tulee ottaa tapaturmavakuutuslain mukaisen vakuutuksen kaikille työntekijöille. Lisäksi työehtosopimus voivat velvoittaa työnantajaa hankkimaan pakollisen ryhmähenkivakuutuksen.

Palkkatuki on taloudellinen tuki, jota TE-toimisto voi myöntää työnantajalle työttömän työnhakijan palkkauskustannuksiin. Palkkatuella työllistettäessä henkilö on koko- tai osa-aikaisessa työsuhhteessa yhdistystyönantajaan ja hänelle maksetaan alan työehtosopimuksen mukaista palkkaa. Palkkatuki voi olla enintään 30 %, 40 % tai 50 % palkkauskustannuksista. 100 % palkkatuki koskee yhdistyksiä, joissa työtehtävää ei katsota elinkeinotoiminnaksi ja jotka toimivat yhteistyössä työllisyshankkeen kanssa. Yhdistyksille myönnettävä 100% palkkatuki palkkauskuluihin mahdollistaa noin puolipäiväisen työntekijän palkkaamisen, kun palkkettava henkilö on ollut työttömänä kaksi vuotta.

Palkkatuetun työn perimmäinen tarkoitus on olla hyödyksi henkilölle, joka työllistyy yhdistykseen. Yhdistystyö auttaa vahvistamaan työelämätaitoja ja kehittymään ammatillisesti.

Palkkatuesta ja yhdistyksen työnantajana toimimisesta löytyy ohjeita mm. [täältä](#) (te-palvelut.fi).

”Yhteistyö kotien ja palveluita tuottavien yksiköiden välillä on ensiarvoisen tärkeää palveluita kehitettäessä.”

5. KUNTAYHTEISTYÖLLE LÖYTYY USEITA TARTTUMAPINTOJA

Kuntapäätäjillä ja virkamiehillä on lakisääteinen velvollisuus huolehtia kuntalaisten kuulemisesta ja osallisuudesta heitä koskevassa päätöksenteossa. Kuntien toimintakulttuuri on hiljalleen muuttumassa aiempaa avoimempaan ja osallistavampaan suuntaan. Moni kunta myös tavoittelee Unicefin myöntämää Lapsiystävällinen kunta -tunnustusta ja kuntalaisten, lasten ja heidän vanhempiansa roolia hyvien käytäntöjen mallinnuksessa ja juurruttamisessa on alettu ymmärtää osaksi hyvinvoivan kunnan arkea.

Kuntalaiset voivat tarjota kokemusperäistä asiantuntemusta ja hyödyllistä, arkilähtöistä tietoa ja tekoja päätöksenteon tueksi. Varhaiskasvatus ja koulu tavoittavat valtaosan kuntien lapsiperheistä. Oppivelvollisuuden laajentuminen puolestaan tuo uusia yhtymäkohtia opiskelevan nuoren, hänen perheensä ja oppilaitoksen yhteistyölle. Yhteistyö kotien ja palveluita tuottavien yksiköiden välillä on ensiarvoisen tärkeää palveluita kehitettäessä. Yhteistyön tulisi olla luonteva osa paikallista, alueellista ja valtakunnallista opetus- ja kasvatuskulttuuria.

Kuntakohtainen vanhempainyhdistys voi olla aktiivinen yhteistyön rakentaja, mikäli kunta ei ole aloitteellinen. Ongelmakeskeisyyden sijaan yhteistyön lähtökohdaksi on hyvä nostaa erilaiset näkökulmat, jotka avartavat osallistujien omaa ajattelua. Näin yleinen ilmapiiri pysyy rakentavana ja ratkaisuja etsivänä. Tavoitteena on mahdollistaa positiivinen, kannustava ja kehittävä kumppanuus kunnan kanssa.

5.1. Kunnan suunnitelmat ja yhteistyöhön velvoittavat dokumentit

Kunnilla on erilaisia lakisääteisiä suunnitelmia noin 80 kappaletta. Näistä esimerkiksi terveydenhuoltolakiin perustuva hyvinvointikertomus, lastensuojelulakiin perustuva lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma sekä oppilas- ja opiskelijahuoltolakiin perustuva opiskeluhoitosuunnitelma ovat esimerkkejä, joissa vanhemmat ja vanhempainyhdistykset voivat olla aktiivisia ja toteuttaa kuntalaisten osallisuutta. On tärkeää, että vanhemmat tulevat kuulluksi jo päätösten valmisteluvaiheessa ja voivat osallistua mm. edellä mainittujen dokumenttien tekemiseen. Käytännössä tämä tarkoittaa, että vanhemmat pääsevät keskustelemaan esimerkiksi kouluverkkokysymyksistä, koulumatkoista, ruokapalveluista, varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmista, vireillä olevista päiväkotij- ja kouluhankkeista tai päiväkotien ja koulujen sisäilmatilanteesta asioita valmistelevien ja päättävien kunnan toimijoiden kanssa.

Kunta- ja koulutasolla on lisäksi opetussuunnitelmaa täydentäviä ja toteuttavia suunnitelmia. Tällaisia ovat esimerkiksi

-
- arviointisuunnitelma
 - kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän vastainen suunnitelma
 - yhdenvertaisuus ja tasa-arvosuunnitelma
 - aamu- ja iltapäivätoiminnan suunnitelma
 - oppilashuollon ja oppilaanohjauksen suunnitelmat
 - oppimisen ja koulunkäynnin tukipalvelusuunnitelma
 - koulun ulkopuolisen toiminnan suunnitelma
 - koulukuljetusperiaatteet
 - hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma
 - kestävän kehityksen suunnitelma

Opetuksen järjestäjällä on myös suunnitelma kasvatuskeskustelujen ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä.

Esimerkiksi tasa-arvo- että yhdenvertaisuuslaissa edellytetään, että suunnitelmat tehdään yhteistyössä henkilöstön, oppilaiden ja opiskelijoiden sekä huoltajien kanssa. Oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa määritellään yhteisöllisestä opiskeluhuollosta, jonka yhtenä keskeisenä toimijatahona mainitaan huoltajat. Terveys- ja huoltolain mukaan koulu- ja opiskeluterveydenhuollon tehtäviin puolestaan sisältyy oppilaitosympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä yhteisön hyvinvoinnin edistäminen ja seuranta kolmen vuoden välein ja niin oppilailta, opiskelijoilta kuin huoltajiltakin tulee kerätä näkemyksiä ja kokemuksia oppilaitosympäristön terveellisyydestä ja turvallisuudesta sekä yhteisön hyvinvoinnista. Päätöksenteon tueksi vanhempainyhdistykset voivat tehdä lausuntoja tai tehdä lapsille, koululaisille ja vanhemmille varhaiskasvatusta tai opetusta koskevia kyselyitä yhdessä kunnan toimijan kanssa.

Kunnan lakisääteisiä suunnitelmia, joissa on keskeistä myös lasten ja perheiden osallisuus

Hyvinvointikertomus (Terveys- ja huoltolaki 12§)

- Laaja hyvinvointikertomus kerran valtuustokaudessa ja vuosittainen raportointi valtuustolle

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma (Lastensuojelulaki 12§)

- 1/valtuustokausi

Opiskeluhuoltosuunnitelma

(Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 13§)

Varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen opetussuunnitelmat

(Varhaiskasvatuslaki, Perusopetuslaki)

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat (Tasa-arvolaki 5§, Yhdenvertaisuuslaki 6§)

- suunnitelma on tehtävä vuosittain tai vähintään kolmen vuoden välein, aina oltava suunnitelma yhdenvertaisuuden lisäämiseksi

5.2. Lapsivaikutusten arviointi

Suomeen on valmistunut vuoden 2021 alussa ensimmäinen kansallinen lapsistrategia. Lapsistrategian yhtenä strategisena linjauksena on ottaa lapsiin ja perheisiin kohdistuvien vaikutusten arviointi systemaattiseksi osaksi päätöksentekoa ja toimintaa hallinnon kaikilla tasoilla ja tukea lapsivaikutusten arvioinnin käyttöönottoa ja toteuttamista. (Lapsistrategia 2021.) Lasten kuuleminen on osa lapsivaikutusten arviointia ja osa hyvää hallintoa myös kuntatasolla. Lapsia voidaan kuulla esimerkiksi koulunkäyntiin ja kouluympäristöön, harrastuksiin tai muihin lapsen omaan elämään ja arkeen liittyvissä asioissa. Kouluverkkoselvitykset ovat hyvä esimerkki asiasta, jossa tulee kiinnittää erityistä huomiota lapsivaikutusten arviointiin. Lapsivaikutusten arvioinnista löydät lisää tietoa [täältä](https://thl.fi) (thl.fi).

5.3. Tutkittua tietoa toiminnan tueksi

TEAvisari

TEAvisari on Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) ylläpitämä mittari, jonka esittämät tiedot kuvaavat terveydenedistämisaktiivisuutta eli kunnan toimintaa asukkaidensa terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. TEAvisarista voi hakea kunta- ja myös koulukohtaisia tuloksia, jos niitä on koulun tasolla ilmoitettu. TEAvisarissa voi vertailla samantyyppisiä kuntia, alueita tai kouluja ja arvioida toiminnan kehitystä eri vuosina.

Sotkanet ja Hyvinvointikompassi

Sotkanet on laajin hyvinvointitiedon lähde Suomessa. Se sisältää n. 2 600 indikaattoria väestön hyvinvoinnista ja terveydestä sekä sosiaali- ja terveystalouden käytöstä. Tietolähteinä ovat THL:n rekisterit, tilastot ja väestötutkimukset sekä muiden keskeisten tilastontuottajien tilastot ja rekisterit. Tietoja on saatavilla vuodesta 1990 alkaen. **Sotkanet** on kaikille avoin ja maksuton tietolähde. Indikaattorit on ryhmitelty aiheittain ja tietoa voi hakea myös väestöryhmittäin.

Hyvinvointikompassi on yksi osa Sotkanetin sisältöä. Hyvinvointikompassi on asiantuntijoiden valitsema suppeampi indikaattoripaketti, johon on valmiiksi valittu keskeiset asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, sosiaali- ja terveystalouden toimivuutta ja väestörakennetta kertovat indikaattorit (111 kpl) johtamisen ja suunnittelun tueksi kunnalle/alueelle. Myös Hyvinvointikompassista saa alueittaista vertailu- ja trenditietoa ja koko maan tilannetta kuvaavia tietoja.

Sähköinen hyvinvointikertomus

Hyvinvointikertomus on tiivis kuvaus hyvinvoinnista ja terveydestä sekä niiden edistämisestä kunnassa. Hyvinvointikertomustyö jakaantuu kertomusosaan, jossa kuvataan hyvinvoinnin nykytilanne ja suunnitelmaosaan, jossa on kuvattu tavoitteet ja toimenpiteet hyvinvoinnin parantamiseksi. Oman kunnan hyvinvointikertomus löytyy usein kunnan omilta verkkosivuilta, mutta sen voi myös hakea Kuntaliiton ylläpitämillä hyvinvointikertomuksen verkkosivuilta.

Kouluterveyskysely

THL:n Kouluterveyskysely toteutetaan joka toinen vuosi. Uusimmat tiedot julkaistiin syksyllä 2021. Kouluterveyskysely tuottaa monipuolista ja luotettavaa, maakunnallista ja paikallista seurantatietoa eri ikäisten lasten ja nuorten hyvinvoinnista, terveydestä, koulunkäynnistä ja opiskelusta, osallisuudesta sekä avun saamisesta ja palvelujen tarpeisiin vastaavuudesta.

Kyselyyn osallistuvat perusopetuksen 4. ja 5. vuosiluokan ja 8. ja 9. vuosiluokan oppilaat sekä lukiokoulutuksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat ja ammatillisten oppilaitosten alle 21-vuotiaat 1. ja 2. vuoden opiskelijat. Perusopetuksen 4. ja 5. vuosiluokan oppilaiden huoltajat ovat vastanneet kyselyyn vuosina 2017 ja 2019. Vuonna 2021 kyselyä ei tehty vanhemmille.

Opetushallinnon tilastopalvelu

Tilastot perustuvat pääosin Tilastokeskuksen, opetus- ja kulttuuriministeriön ja Opetushallituksen keräämiin tietoihin ja rekistereihin. Palvelusta löytyy tilasto- ja indikaattoritietoa eri sektoreiden koulutuksesta ja oppilas/opiskelijamääristä ja koulutuksen jälkeisestä sijoittumisesta, korkeakouluissa tehdystä tutkimuksesta sekä väestön koulutusrakenteesta ja opiskelijoiden sosioekonomisesta taustasta.

Opetushallinnon tilastopalvelu

Vanhempien Barometri

Suomen Vanhempainliiton ja Förbundet Hem och Skolan kyselyllä kerättiin peruskouluikäisten lasten ja nuorten vanhempien kokemuksia koronapandemian vaikutuksista lukuvuoden 2020–2021 opetusjärjestelyihin, kodin ja koulun yhteistyöhön ja vanhempien osallisuuteen kouluissa. Kyselyyn vastasi yli 26 000 vanhempaa. **Vanhempien Barometri** tehdään noin joka toinen vuosi.

Päiväkotibarometri

Suomen Vanhempainliiton ja Förbundet Hem och Skolan **kyselyllä selvitettiin** millaisia ajatuksia vanhemmilla on varhaiskasvatuksesta: miten tyytyväisiä he siihen ovat, miten hyvin he tuntevat varhaiskasvatussuunnitelman, miten yhteistyö päiväkodin ja kodin välillä toimii, miten vanhemmat osallistuvat päiväkodin toimintaan ja millaisia vanhemmuuteen liittyviä iloja ja huolia heillä on. Kyselyyn vastasi lähes 10 000 vanhempaa.

”Yhteistyö kunnan kanssa voi olla esimerkiksi tapahtuman järjestelyvastuiden jakamista.”

5.4 Esimerkkejä yhteistyöstä kunnan ja vanhempain toimijoiden välillä

Yhteinen toimintasuunnitelma /sopimus

Kirjallinen sopimus säännöllisistä tapaamisista luo jatkuvuutta ja mahdollistaa yhteistyön etenemisen kumppanuudeksi. Esimerkiksi Vantaalla yhteiseen sopimukseen on kirjattu vuosittain toistuvat ajankohdat, jolloin huoltajia kutsutaan alueelliseen tapaamiseen sekä milloin oppilaita ja huoltajia kutsutaan koulukohtaisesti koulujen toiminnan suunnitteluun, kehittämiseen ja arviointiin. Ajankohtien lisäksi on määritelty myös kaupungin puolelta vastuullinen kokoonkutsuja sekä se, kenelle tai mille tahoille kutsu lähetetään.

Tapaamiset kunnan viranhaltijoiden kanssa

Yhteistyön kannalta keskeisiä viranhaltijoita voi useita riippuen kunnan koosta. Kontakteja on hyvä luoda esimerkiksi opetuspäällikköön, sivistystoimen johtajaan tai vaikkapa kunnan hyvinvointikoordinaattoriin. Esimerkiksi Tampereella on järjestetty tapaaminen myös lapsiasiamiehen kanssa.

Yhdessä järjestetyt tapahtumat ja tilaisuudet

Yhteistyö kunnan kanssa voi olla esimerkiksi tapahtuman järjestelyvastuiden jakamista, tiedotus- ja markkinointitukea, kunnan tilojen tai asiantuntijan työpanoksen ja/tai työajan antamista yhdistyksen käyttöön. Esimerkiksi Tampereella yhdistys järjesti yhdessä Tampereen kaupungin kanssa Kouluväkivalta- yhdessä toimien ratkaisuihin-webinaarin, Jyväskylässä toteutettiin Lapset ja nuoret liikenteessä-webinaari ja Porvoossa käveltiin yhdessä kiusaamista vastaan.

Kyselyt vanhemmille

Yhdistyksen rooli voi olla hyvin monenlainen lähtien valmiin kyselyn jakamisesta vanhemmille aina kyselyn tekemiseen ja toteuttajaan saakka. Esimerkiksi Akaan Vanhempienverkosto

kutsuttiin mukaan hankkeeseen, joka on osa Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelmaa Pirkanmaalla. Yhdistys toteutti ”Lasten ja perheiden palvelujen kehittäminen Akaassa ja Urjalassa”-kyselyn, jonka tavoitteena oli perheiden osallistaminen heitä koskevien palvelujen kehittämiseen. Tampereen vanhemmat puolestaan on toteuttanut vanhemmille suunnattuja kyselyitä mm. kouluväkivaltakokemuksiin sekä erilaisiin poikkeusajan käytäntöihin liittyen.

Vanhempainyhdistyksen edustus mukana kunnan työryhmissä

Porvoon vanhempainyhdistykset ry:llä on pysyvä edustus mm. liikenneturvallisuustyöryhmässä, lasten ja nuorten osallisuus -ryhmässä ja ravitsemustyöryhmässä. Kuntakohtainen vanhempainyhdistys on mukana kiusaamisenvastaisen suunnitelman työstämisessä Tampereella, Hyte-työryhmässä Ristijärvellä ja lasten ja nuorten poikkitoiminnallisessa yhteistyöryhmässä sekä lasten, nuorten ja perheiden elämänkaariverkostossa Oulussa. Liedossa on osallistuttu lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tekoon ja Lohjalla on oltu työstämässä ehkäisevän päihdekasvatuksen strategiaa. Lisäksi usealla paikkakunnalla yhdistykset ovat mukana Lapsiystävällinen kunta -ohjelman työryhmissä sekä Harrastamisen Suomen mallin -työryhmissä.

Lasten mielipiteet esille osallisuuspajassa

Lohjan koulujen vanhemmat osallistuiivat aktiivisesti kunnan käynnistämän kouluverkko-uudistuksen valmisteluun selvittämällä vanhempien ja lasten näkemyksiä asiaan. Kyselyn lisäksi valtuustosalissa toteutettiin osallisuuspaja, johon kutsuttiin kaksi lasta kaupungin jokaisesta koulusta.

6. TOIMINNAN ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN

6.1. Kuntakohtaisen vanhempainyhdistyksen laatutavoitteet

Kuntakohtaisille vanhempainyhdistyksille laaditut laatutavoitteet toimivat yhdistysten toiminnan kehittämisen ja itsearvioinnin välineenä. Laatua voidaan arvioida edustuksellisuuden, vaikuttavuuden, tehokkaan viestinnän, tavoitteellisen ja suunnitelmallisen toiminnan sekä asianmukaisesti hoidetun hallinnon ja hyvien toimintaedellytysten kautta.

Edustuksellisuus

Kuntakohtaisten vanhempainyhdistysten jäsenenä on vähintään 75 prosenttia alueen yhdistyksistä ja toiminnalla tavoitetaan alueen päiväkodeista ja kouluista ainakin puolet.

Vaikuttavuus

Kuntakohtaisilla yhdistyksillä on toimiva kuntayhteistyö ja edustus viranomais- ja järjestöverkostoissa. Yhdistys tekee säännöllisesti kannanottoja ja antaa lausuntoja sekä pyrkii toiminnallaan näkyväksi mediassa.

Tavoitteellisuus ja suunnitelmallisuus

Kuntakohtaisilla yhdistyksillä on toiminnalle määritelty tavoitteet, kartoitettu tarpeet ja kohdennettu resurssit. Toimintaa arvioidaan säännöllisesti sisäisesti ja ulkoisesti. Yhdistyksen hallitus on sitoutunut ja jäsenten rooleista on laadittu työnjako sekä tehtäviin on annettu riittävä koulutus.

Aktiivinen toiminta

Yhdistyksen viestintä tukee tavoitteiden saavuttamista. Yhdistys välittää Vanhempainliiton ydinviestejä jäsenistölle. Toiminnassaan se pitää aktiivisesti yhteyttä kuntaan ja järjestää säännöllisesti koulutus- ja keskustelutilaisuuksia jäsenyhdistyksille.

Hyvä hallinto ja toimintaedellytykset

Yhdistyksen hallinnossa on määritelty vastuut toimihenkilöille. Hallinto on hoidettu asianmukaisesti mukaan lukien asiakirjahallinto. Tehtävien hoitamiseksi on henkilöille järjestetty tarvittavat laitteet ja välineet.

6.2. Palautteen kerääminen ja itsearviointi

Palautteen kerääminen ja toiminnan arviointi on yhdistyksen jatkuvaa toimintaa. Palautetta ja toiveita kannattaa kerätä hallituksen jäseniltä ja eri jäsenyhdistyksissä toimivilta vanhemmilta esimerkiksi erilaisten tapahtumien yhteydessä. Palautteen antaminen kannattaa tehdä mahdollisimman helpoksi ja esimerkiksi yhdistyksen verkkosivut voivat toimia kanavana antaa palautetta matalalla kynnyksellä.

Itsearviointilla tuotetaan tietoa omasta toiminnasta ja toimintaan liittyvistä kehittämistarpeista. Arviointi on luontevaa tehdä ennen hallituksen toimintakauden päättymistä.

7. VANHEMPAINLIITTO KUNTAKOHTAISEN VANHEMPAINTOIMINNAN TUKENA

Suomen Vanhempainliitto on valtakunnallinen kodin ja koulun ja kodin ja päiväkodin yhteistyön rakentaja. Liiton jäsenistöön kuuluu noin 1 300 päiväkodeissa, kouluissa ja oppilaitoksissa toimivaa vanhempainyhdistystä. Vanhempainliitto tukee ja opastaa vanhempainyhdistyksiä, päiväkoteja ja kouluja yhteisöllisen, yhdenvertaisen ja osallisuutta edistävän toimintakulttuurin luomisessa.

Suomen Vanhempainliitto on perustettu vuonna 1907. Vanhempainliitto tuottaa vanhempainyhdistyksille, opettajille ja päätöksentekijöille tarjottavia palveluita yhteistyössä muiden lapsi- ja perhejärjestöjen sekä yrityskumppaneiden kanssa. Otamme kantaa lapsia, nuoria ja perheitä koskevaan päätöksentekoon ja vaikutamme päättäjiin lapsiystävällisen sekä kasvatus- ja koulutusmyönteisen yhteiskunnan puolesta.

Vanhempainliitosta saat ideoita ja materiaalia toiminnan tueksi. Liitto tarjoaa mm. apua yhdistyksen perustamiseen, neuvoja yhdistys- ja vanhempaintoimintaan liittyvissä kysymyksissä, tukea vaikuttamiseen, jäsenkirjeen sekä maksuttomia esitteitä ja julkaisuja. Liittyminen ja jäsenyys ovat maksuttomia. Suomen Vanhempainliittoon liittyvän vanhempainyhdistyksen tulee olla rekisteröity yhdistys. Vanhempainliiton johtokunta hyväksyy uudet jäsenet.

Kuntakohtaisen vanhempainyhdistyksen toimintamalli konseptoitiin 2018 aiemmin alueellisten vanhempainyhdistysten toiminnan jatkoksi. Vanhempainliittoon kuuluu tällä hetkellä reilut 30 kuntakohtaista yhdistystä. Liiton strategisena tavoitteena on kehittää ja laajentaa kuntakohtaista vanhempaintoimintaa ympäri Suomen.